Huishoudelijk Reglement De Jonge Akademie

zoals vastgesteld op 17 maart 2008 door de Algemene Ledenvergadering van DJA

1. Begripsomschrijvingen

- bestuur: het bestuur van DJA zoals bedoeld in art. 7 van het Reglement DJA
- commissie: een orgaan van DJA belast met een specifieke taak;
- DJA: De Jonge Akademie;
- DJA-plenair: de algemene vergadering van De Jonge Akademie, zoals bedoeld in art. 4 van dit Huishoudelijk Reglement;
- leden: leden van DJA zoals bedoeld in art. 4 van het Reglement;
- Reglement DJA: het Reglement van De Jonge Akademie zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de KNAW;
- tracé: een orgaan van DJA waarbinnen één of meer specifieke hoofdactiviteiten van DJA zijn gegroepeerd;
- voorzitter: de voorzitter van het bestuur, zoals bedoeld in art. 7 lid 1 van het Reglement DJA.

2. Leden

1. Leden van DJA zetten zich actief in voor DJA. Zij wonen ten minste één maal per jaar een plenaire vergadering bij en nemen actief deel aan ten minste één tracé of commissie.
2. Leden die wegens omstandigheden gedurende een langere periode niet of minder actief kunnen zijn binnen DJA, melden dit tijdig bij het bestuur.
3. Bij langdurige inactiviteit van een lid spant het bestuur zich in om dit lid te stimuleren actiever te worden binnen DJA.
4. Bij gebleken langdurige inactiviteit van een lid kan het bestuur dit lid vragen een schriftelijk verzoek tot ontslag in te dienen bij de KNAW.

3. Bestuur

1. Het bestuur wijst uit zijn midden voor elk tracé en elke commissie een lid aan dat als aanspreekpunt, en als aanstuurder dan wel begeleider-op-afstand, fungeert. Het bestuur verdeelt voor het overige naar eigen behoefte onderling taken.
2. Er wordt naar gestreefd jaarlijks twee of drie nieuwe leden in het bestuur te benoemen. In uitzonderingsgevallen kunnen meer nieuwe bestuursleden worden benoemd.
3. DJA-plenair kiest jaarlijks, uiterlijk in de maand voorafgaand aan het begin van de zittingstermijn, nieuwe bestuursleden.
4. Het bestuur doet jaarlijks een voordracht voor nieuwe bestuursleden ter verkiezing als bedoeld in het vorige lid. Deze voordracht wordt ten minste twee weken voor de vergadering aan alle leden bekendgemaakt. Individuele leden kunnen zich tot een week voor de plenaire vergadering kandidaat stellen; deze kandidaatstelling moet uiterlijk vijf werkdagen voor de vergadering aan alle leden bekend zijn gemaakt.
5. De voorzitter wordt in functie gekozen. De overige leden worden als gewoon bestuurslid gekozen.
6. Indien er evenveel kandidaten als plaatsen zijn, worden zij bij acclamatie gekozen. Indien er meer kandidaten dan plaatsen zijn, dan wel meerdere kandidaten voor het voorzitterschap, vindt schriftelijke stemming plaats. Is bij een eerste stemming over de keuze van personen geen meerderheid van de aanwezige leden verkregen, dan vindt een tweede stemming plaats.

De tweede stemming wordt beperkt tot de kandidaten die in de eerste stemming de meeste stemmen hebben gekregen, en wel zoveel als het aantal plaatsen plus één (of in geval van een gelijk aantal stemmen zoveel personen meer). Staken de stemmen bij de tweede stemming, dan beslist het lot.
7. Bij onvoorziene persoonlijke of zakelijke omstandigheden kan een bestuurslid DJA-plenair verzoeken tot eervol ontslag, hetgeen niet zonder redelijke grond geweigerd zal worden.
8. Bestuursleden kunnen als bestuurslid geschorst of ontslagen worden door DJA-plenair op voordracht van ten minste twee bestuursleden of ten minste tien leden. Schorsing of ontslag kan plaatsvinden op de gronden genoemd in art. 5 lid 4 Reglement DJA, alsmede wegens het ernstig tekort schieten van het desbetreffende bestuurslid in bestuurlijke verplichtingen.
9. Bij ontslag van een bestuurslid als bedoeld in lid 7 of 8 heeft het bestuur de bevoegdheid, tussentijds een bestuurslid te benoemen voor de resterende zittingsduur van het ontslagen bestuurslid. Hierbij zijn de leden 4-6 van overeenkomstige toepassing. Indien de desbetreffende zittingsduur korter is dan één jaar, is, in afwijking van art. 7 lid 2 van het Reglement DJA, herverkiezing als bestuurslid mogelijk.
10. In afwijking van art. 7 lid 2 Reglement DJA, zijn in 2005 benoemde bestuursleden herkiesbaar voor de periode van één jaar.

4. Ledenvergaderingen
1. De leden beraadslagen en besluiten over zaken de gehele DJA betreffende in een plenaire vergadering (DJA-plenair). Het bestuur kan in voorkomende gevallen, waar nodig, bepalen dat een (gedeelte van de) vergadering besloten is.
2. Jaarlijks worden ten minste twee plenaire vergaderingen gehouden, en wel uiterlijk in de maand voorafgaand aan het begin van de looptijd, ter bespreking van het jaarverslag van het afgelopen jaar en uiterlijk in september, ter bespreking van het beoogde werkprogramma en de beoogde begroting van het komende jaar.
3. Het bestuur stelt jaarlijks de data vast van de beoogde plenaire vergaderingen van het daaropvolgende jaar en maakt deze tijdig bekend aan alle leden.
4. Een plenaire vergadering wordt voorts gehouden indien het bestuur of ten minste vijf leden de wens daartoe te kennen geven.
5. Ten minste tien werkdagen voor de plenaire vergadering wordt een uitnodiging verstuurd aan alle leden met een agendavoorstel van het bestuur. De vergaderstukken (of een verwijzing naar de elektronische vindplaats daarvan) worden uiterlijk vijf werkdagen voor de plenaire vergadering verstuurd aan alle leden.
6. Indien een lid een onderwerp, de gehele DJA rakende, behandeld wenst te zien in de plenaire vergadering, doet hij daartoe een verzoek aan het bestuur. Het bestuur zal het verzoek niet zonder redelijke motivering weigeren.
7. De plenaire vergadering wordt voorgezeten door de voorzitter of een door deze aangewezen vervanger.

5. Werkprogramma, begroting en jaarverslag
1. Op initiatief en onder verantwoordelijkheid van het bestuur worden jaarlijks een werkprogramma plus een begroting voor het komende jaar en een jaarverslag over het afgelopen jaar opgesteld.
2. Werkprogramma, begroting en jaarverslag worden slechts voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van de KNAW, zoals bedoeld in art. 8 Reglement DJA, nadat het bestuur hierover ter vaststelling door de plenaire vergadering zoals bedoeld in art. 4 lid 2, waarbij ten minste tweederde van de aanwezige leden instemming met deze stukken betuigt.

6. Besluitvorming

1. In alle gevallen van stemming waarvoor dit reglement niet anders bepaalt, geschiedt besluitvorming met meerderheid van stemmen van de aanwezige leden. Stemming vindt plaats bij handopsteken, tenzij de voorzitter of de vergadering oordeelt dat schriftelijk moet worden gestemd. Indien bij een stemming met handopsteken de stemmen staken, beslist de voorzitter. Indien bij een schriftelijke stemming de stemmen staken, vindt herstemming plaats; staken de stemmen opnieuw, dan beslist de voorzitter.
2. Afwezige leden kunnen vooraf een ander lid schriftelijk volmacht verlenen tot stemming. Een lid kan maximaal twee extra stemmen uitbrengen. Indien de vergadering daarom vraagt, overlegt het aanwezige lid een bewijs van volmacht.
3. Besluiten betreffen (A) adviezen en standpunten, dat wil zeggen beleidsmatige besluiten die een externe uitstraling hebben, en (B) overige besluiten. Het bestuur bepaalt, tenzij de vergadering anders beslist (hetgeen een overig besluit is), of een onderwerp een advies of standpunt of een overig besluit betreft.
4. Besluitvorming tot adviezen en standpunten als bedoeld in lid 3 onder (A) vindt plaats met tweederde meerderheid van de aanwezige leden.
5. Het nemen van een besluit over een onderwerp van de agenda wordt tot de volgende plenaire vergadering uitgesteld, indien blijkt dat – bij adviezen en standpunten als bedoeld in lid 3 onder (A) – minder dan 30% van de leden aanwezig is of dat – bij overige besluiten als bedoeld in lid 3 onder (B) – minder dan 20% van de leden aanwezig is. Voor de aanwezigheid tellen volmachtstemmen als bedoeld in lid 2 mee.
6. Het nemen van een besluit over een niet door middel van een uitnodiging tijdig aangekondigd onderwerp (advies, standpunt of overig besluit) wordt uitgesteld tot de volgende plenaire vergadering, tenzij de besluitvorming gezien de aard daarvan niet kan worden uitgesteld tot een volgende vergadering en in redelijkheid mag worden aangenomen, dat een (waar toepasselijk gekwalificeerde) meerderheid van de leden zich met het besluit zal kunnen verenigen.
7. Wanneer in de volgende vergadering, waarvan sprake is in de vorige twee leden, minder dan het in lid 5 genoemde minimum aantal leden aanwezig is, kan niettemin het besluit geldig worden genomen.
8. Bij spoedeisende zaken en bij zaken van gering belang, zulks ter beoordeling van het bestuur, kan de plenaire vergadering virtueel plaatsvinden en besluiten nemen via informatie- en communicatietechnologie, bijvoorbeeld via een telefonische vergadering of via elektronische verzendlijsten binnen een vast te stellen termijn. Besluiten tot adviezen en standpunten als bedoeld in lid 3 onder (A) worden genomen met tweederde meerderheid van de binnen de termijn uitgebrachte stemmen; besluitvorming tot overige besluiten als bedoeld in lid 3 onder (B) vindt plaats bij meerderheid van binnen de termijn uitgebrachte stemmen.

7. Communicatie en informatie
1. Het bestuur draagt zorg voor een adequate communicatie met en informatievoorziening aan de leden.
2. Het bestuur regelt adequate voorzieningen, waaronder in elk geval begrepen elektronische verzendlijsten, voor de onderlinge communicatie en informatievoorziening binnen DJA en tussen leden en bestuur.

8. Tracés en commissies
1. DJA kent tracés, bijvoorbeeld inhoud & interdisciplinariteit, wetenschapsbeleid, en wetenschap & maatschappij. DJA-plenair kan, met tweederde meerderheid van alle leden, besluiten een tracé op te heffen en/of een nieuw tracé in te stellen. Een voorstel hiertoe kan worden gedaan door het bestuur of door ten minste vijf leden.
2. Elk DJA-lid is lid van ten minste één en ten hoogste twee tracés tegelijk.

3. DJA kent permanente commissies, waaronder een selectiecommissie en een commissie DJA beurzen. DJA-plenair kan, met gewone meerderheid van alle leden, besluiten een permanente commissie in te stellen en/of een permanente commissie op te heffen. Een voorstel hiertoe kan worden gedaan door het bestuur of door ten minste vijf leden. DJA-plenair stelt voor elke permanente commissie een reglement met taken en bevoegdheden vast.
4. Leden van permanente commissies worden gekozen door DJA-plenair op voordracht van het bestuur, voor een termijn van twee jaar, of voor een kortere termijn als het DJA-lidmaatschap van het lid binnen twee jaar afloopt. Indien er tegenkandidaten zijn, vindt stemming bij handopsteken plaats. De kandidaten met de meeste stemmen worden verkozen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter. Herbenoeming voor een tweede of derde termijn is mogelijk, tenzij het reglement voor de commissie als bedoeld in lid 3 anders bepaalt.
5. Met oog op de continuïteit zal zo veel mogelijk een wisselschema worden gehanteerd, zodat de permanente commissie steeds bestaat uit een combinatie van ervaren en nieuwe leden. Waar nodig en in overleg met het bestuur kan een afwijkende zittingstermijn worden gehanteerd om tegemoet te komen aan het wisselschema.
6. In geval van een tussentijdse vacature vindt een tussentijdse benoeming plaats met een eventueel afwijkende zittingstermijn.

7. Twee leden hebben namens DJA zitting in de selectiecommissie als bedoeld in art. 6 lid 3 van het Reglement DJA. Deze leden worden gekozen door DJA-plenair op voordracht van het bestuur, volgens dezelfde procedure als in het vorige lid beschreven, voor een termijn van twee jaar. Herbenoeming is niet mogelijk, tenzij DJA-plenair in uitzonderingsgevallen met tweederde meerderheid herbenoeming voor een specifieke termijn noodzakelijk acht in verband met continuïteit.
8. DJA kent tijdelijke commissies die bijstand en advies aan het bestuur en/of de leden geven. Het bestuur stelt de samenstelling, taken en bevoegdheden van de tijdelijke commissies vast. Het bestuur legt hierover verantwoording af op de eerstvolgende plenaire vergadering.

9. Geschillenbeslechting
1. In het geval van geschillen tussen leden bemiddelt het bestuur. In het geval van geschillen tussen leden en het bestuur of tussen bestuursleden onderling bemiddelt het Algemeen Bestuur van de KNAW.

10. Slotbepalingen
1. In dit Huishoudelijk Reglement kunnen alleen wijzigingen worden aangebracht door een besluit van de plenaire vergadering, genomen met tweederde meerderheid van de aanwezige leden, mits tenminste een derde van alle leden aanwezig is en mits tot de vergadering tijdig is opgeroepen met mededeling van de beoogde wijziging. De laatste clausule is niet van toepassing indien alle leden aanwezig zijn en tot wijziging met consensus wordt besloten.
2. In alle gevallen waarin dit Huishoudelijk Reglement niet voorziet, of bij twijfel over de interpretatie van de bepalingen hiervan, beslist het bestuur. Het bestuur legt over deze beslissing verantwoording af op de eerstvolgende plenaire vergadering.
3. In dit reglement wordt met ‘schriftelijk’ tevens ‘via informatie- en communicatietechnologie’ bedoeld.

Dit Huishoudelijk Reglement is aangenomen door de plenaire vergadering van De Jonge Akademie op 23 september 2005 en tekstueel vastgesteld door de plenaire vergadering van De Jonge Akademie op 24 januari 2006.

1. Toelichting

Raymond van Ee & Bert-Jaap Koops, 31 januari 2006

Deze toelichting kan worden gebruikt bij de interpretatie van het Huishoudelijk Reglement van DJA.

Art. 2 lid 3
Het bestuur onderneemt enige actie om niet of minder actieve leden te stimuleren om actiever te worden. Deze inspanning bestaat bijvoorbeeld uit het af en toe verzenden van een e-mailbericht of het een of twee keer opbellen om de redenen van de inactiviteit te bespreken en de mogelijke toekomstige inzet te verkennen.

Art. 3 lid 3
Volgens art. 7 lid 2 van het Reglement DJA worden bestuursleden benoemd van 1 april tot 1 april.

Art. 3 lid 5
Een probleem kan optreden indien er meerdere kandidaten zijn voor het voorzitterschap en voor het gewone bestuurslidmaatschap. Als de verkiezingen afzonderlijk worden gehouden (bijv. op één stembriefje), zal een niet-gekozen voorzitterskandidaat niet alsnog gekozen kunnen worden als bestuurslid. Een mogelijkheid is om éérst de verkiezing van bestuursleden te houden, en vervolgens uit het midden van het bestuur een lid als voorzitter te kiezen; dat heeft als nadeel iemand die zeer geschikt is als voorzitter (bijv. vanwege externe uitstraling) maar minder geschikt is als gewoon bestuurslid (bijv. vanwege een chaotisch karakter), de verkiezing als bestuurslid niet haalt. Het Huishoudelijk Reglement laat het aan het bestuur over van geval tot geval te beoordelen welke vorm en volgorde de verkiezing heeft.

Art. 3 lid 6
Een voorbeeld ter verduidelijking van de procedure bij de tweede stemronde. Stel dat er twee vacatures zijn en zes kandidaten en dat geen van de kandidaten in de eerste ronde een meerderheid haalt. De tweede ronde wordt dan beperkt tot de drie kandidaten (2+1) die in de eerste ronde de meeste stemmen haalden. Als echter de kandidaten op plaats 3 en 4 van de uitslag van de eerste ronde evenveel stemmen hebben, gaan er vier kandidaten (2+2) door naar de tweede ronde. Als kandidaten op plaatsen 3 t/m 6 allemaal evenveel stemmen hadden, gaan zij allemaal (2+4) door.

Art. 3 lid 7
3.8 De zinsnede ‘hetgeen niet zonder redelijke grond geweigerd zal worden’ impliceert dat het verzoek normaliter ingewilligd zal worden. Weigering is alleen mogelijk als er duidelijke gronden zijn aan te wijzen – die dan ook gemotiveerd moeten worden – waarom eervol ontslag niet in de rede ligt.

Art. 3 lid 9
Volgens het Reglement DJA nemen bij tussentijds ontslag de overige bestuursleden het bestuur waar tot de eerstvolgende verkiezingen. Daarbij wordt echter geen rekening gehouden met het om-en-om-principe (elk jaar twee ‘ervaren’ bestuursleden en twee nieuwe bestuursleden), zodat het in voorkomende gevallen handiger kan zijn om tussentijds een bestuurslid te kiezen met een afwijkende zittingstermijn. Het om-en-om-principe dient daarbij

als richtsnoer voor de zittingstermijn; DJA hecht eraan dit om-en-om-ritme zoveel mogelijk te handhaven.
Deze bepaling geeft invulling aan de uitzonderlijke gevallen waarin afgeweken kan worden van de regel van art. 7 lid 2 Reglement DJA (de normale, niet-herkiesbare, benoeming voor twee jaar).

Art. 3 lid 10
Door in 2007 twee zittende bestuursleden één jaar te herbenoemen, wordt een ritme ingevoerd waarbij elk jaar twee nieuwe leden worden gekozen (het om-en-om-principe). Deze bepaling geeft aldus, in aanvulling op het vorige lid, nog een situatie aan waarin waarin afgeweken wordt van de regel van art. 7 lid 2 Reglement DJA (de normale, niet-herkiesbare, benoeming voor twee jaar).

Art. 4 lid 1
Een voorbeeld van een situatie waarin beslotenheid van de vergadering aangewezen is, is een besluit of stemming over personen. Bij ‘simpele’ beslissingen over personen, bijvoorbeeld het bij handopsteken of acclamatie kiezen van een lid in een tijdelijke commissie, is beslotenheid niet per se nodig.
Met beslotenheid wordt bedoeld de beperking van de vergadering tot de leden van DJA en DJA-ondersteunend KNAW-personeel.

Art. 4 lid 2
Volgens het Reglement DJA legt DJA uiterlijk op 1 april een werkprogramma, begroting en jaarverslag voor aan het bestuur van de KNAW. De vergadering moet dus uiterlijk in maart plaatsvinden, bij voorkeur iets eerder.

Art. 5 lid 1
De looptijd van het werkprogramma is gelijk aan die van de begroting, en deze sluit aan op de looptijd van de begroting die binnen de KNAW wordt gehanteerd.

Art. 6 lid 8
Degene die een voorstel doet voor ‘virtuele’ besluitvorming, stelt daarbij expliciet de termijn vast waarbinnen gereageerd moet worden. Deze termijn zal normaliter een week zijn.

Art. 8 lid 1
Let wel: voor een besluit tot opheffen of instellen van een tracé is een tweederde meerderheid van alle DJA-leden nodig, dus niet alleen van de aanwezigen.

Art. 8 lid 2
Als men lid is van twee tracés, dient men in elk geval in één tracé normaal actief te zijn. De inzet binnen het tweede tracé kan incidenteel zijn, bijvoorbeeld inzet bij een bepaald deelproject.

Art. 8 lid 5
Met de herbenoemingsbepaling wordt verzekerd dat van de in 2005 benoemde leden in 2007 één lid kan worden herbenoemd voor één jaar, zodat een om-en-om-proces in gang wordt gezet waarbij steeds een oud en een nieuw lid in de selectiecommissie zitten. Wanneer dit om-en-om-ritme verstoord wordt, kan DJA door de laatste clausule met herbenoeming het ritme weer herstellen.